

Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Кафедра шкільної педагогіки, психології та окремих методик

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Заступник директора з навчальної роботи

О.В.Когутюк

« 05 » березня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Підготовки бакалавра
(на базі ОКР «Молодший спеціаліст»)
Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальності 014 Середня освіта
(Фізична культура)

Робоча програма з навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності»
для підготовки здобувачів освіти за ступенем вищої освіти « Бакалавр», галузі
знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура).
Мова навчання - українська

РОЗРОБНИКИ: Ірина Стецюк, магістр, викладач вищої категорії, викладач- методист,
Любов Надкернична, викладач вищої категорії, старший викладач.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри шкільної педагогіки,
психології та окремих методик

Протокол від «30» серпня 2023 р. № 1

Завідувач кафедри (підпис) Лідія Дровозюк

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів: 3	Галузь знань: 01 Освіта/ Педагогіка	Денна форма навчання
		Обов'язкова Цикл професійної підготовки
Модулів – 2	Спеціальність: 014 Середня освіта (Фізична культура)	Рік підготовки – перший, другий
Змістових модулів – 5		
Загальна кількість годин – 90		Семестр – 2, 3
Аудиторних – 50 год.	Ступінь вищої освіти: бакалавр	Лекційні заняття (теоретична підготовка) – 20 год.
Самостійна робота студентів: 40 годин		Семінарські заняття- 20 год. Практичні заняття – 10 год.
Тижневих годин: аудиторні – 2/1; самостійна робота студента – 1/0,9		Форми та види контролю навчальної діяльності: поточний, тематичний, підсумковий контроль.
		Рубіжний контроль – залік (3 семестр)

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності» є: створення умов для активізації процесу становлення культури професійної праці та умілості майбутнього вчителя фізичної культури на основі творчої самореалізації у педагогічній діяльності; формування професійної компетентності, психолого-педагогічної готовності, здатності ефективно вирішувати освітні завдання нової української школи.

2.2 Завданням курсу «Основи педагогічної майстерності» є вивчення засад педагогічної майстерності, прийомів педагогічної техніки, критеріїв компетентності та професіоналізму, основ педагогічної взаємодії (етики педагогічної діяльності і мовлення, специфіки управління навчально-виховним процесом), передового педагогічного досвіду (аналізу, вивчення та використання) та формування професійної компетентності майбутніх педагогів, готовності до проходження педагогічної практики і педагогічної діяльності у загальноосвітніх навчальних закладах.

2.3. Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- *Загальних:*

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю і невизначеністю педагогічних умов в закладах середньої освіти.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 3. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 4. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК-5. Здатність працювати автономно.

ЗК -6. Здатність працювати в полікультурному просторі.

- *Спеціальних (фахових) :*

ФК1. Здатність користуватися символікою і сучасною термінологією фізичної культури.

ФК2. Здатність розкривати предметно-структурні зв'язки педагогічних, культурологічних, частково-методичних понять.

ФК3. Здатність до перенесення системи фахових знань у площину навчального предмету, структурування навчального матеріалу, проектування та організації власної діяльності.

ФК7. Здатність здійснювати добір методів і засобів діагностування, корекції особистісного розвитку учнів, педагогічного супроводу процесів соціалізації та професійного самовизначення фізично обдарованих учнів.

ФК9. Уміння свідомо обирати шляхи вирішення непередбачуваних проблем у професійній діяльності.

ФК10. Відповідальність за забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.

Під час практичних занять та самостійної роботи студенти демонструють такі **програмовані результати** освітньої діяльності:

ПРН1. Здатність продемонструвати знання та розуміння основ педагогічної діяльності, основних понять дидактики та теорії виховання; оптимального добору форм, методів та засобів навчання і виховання, основних етапів засвоєння знань; специфіки організації навчання обдарованих учнів; можливих причин відставання у навчанні.

ПРН5. Здатність застосовувати методи діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації, професійного самовизначення учнів.

ПРН7. Розуміти значення культури як форми людського існування, вміти цінувати мультикультурність, керуватися у педагогічній діяльності принципами поваги, толерантності, діалогу і співробітництва; використовувати способи самозбереження психічного здоров'я, запобігання професійному вигоранню, усвідомленого емоційного реагування; формувати свідоме ставлення до фізичної активності та здорового способу життя.

ПРН8. Використовувати сучасні педагогічні та інформаційні технології для формування рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей учнів; уміти здійснювати пошук, аналіз й оцінку інформації, зокрема за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом; дотримуватись академічної доброчесності під час створення та використання електронних освітніх ресурсів

ПРН9. Знати вимоги до змістового наповнення освітнього середовища; уміти розробляти навчально-методичні матеріали (навчальні програми, навчально-тематичні плани) на основі освітнього стандарту і модельних програм та документи планування і обліку позакласної роботи з фізичної культури.

ПРН10. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку; усвідомлювати цінність знань та прагнення до професійного самовдосконалення і саморозвитку; ефективно працювати в педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях; формувати ціннісні ставлення в учнів в процесі їхнього навчання, виховання і розвитку; володіти методами й формами просвітницької роботи в галузі фізичної культури серед учнів, вчителів, батьків.

ПРН13. Демонструвати знання наукової педагогічної термінології та уміння виявляти шляхи застосування педагогічних знань у практиці професійної діяльності; пояснювати дидактичні принципи та інтерпретувати особливості їх реалізації у навчальному процесі, володіти методами організації процесу навчання; визначати особливості формування особистості у різні вікові періоди.

ПРН17. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН18. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати

ПРН19. Налагоджувати духовну спільність, співпереживання і співпрацю учнів і вихованців, ефективно працювати в учнівському і педагогічному колективах освітнього закладу, інших спортивних об'єднаннях.

ПРН20. Демонструвати вміння планувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики тайм-менеджменту, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб.

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ НАЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни «Основи педагогічної майстерності» розкриває сутність засад педагогічної майстерності, що складають педагогічну культуру, компетентність та професіоналізм, педагогічну техніку, майстерність педагогічної взаємодії (етика педагогічної діяльності і мовлення, управління навчально-виховним процесом, самоуправління вчителя), через призму психологічних закономірностей розвитку особистості, на тлі аналізу педагогічних явищ, процесів, поведінки учасників педагогічного процесу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Майстерність у педагогічній професії

Тема 1.1. Педагогічна майстерність як основа ефективності праці вчителя

Педагогічна діяльність та особистість вчителя в системі педагогічної майстерності. Суспільна значущість професії вчителя, його функції. Роль учителя фізичної культури у впровадженні основних цінностей фізичної культури в загальну культуру школи, у формуванні ключових компетентностей випускника Нової української школи. Вимоги до особистості педагога. Сучасні можливості формування індивідуальної траєкторії розвитку професійної майстерності вчителя фізичної культури. Педагогічна майстерність як комплекс властивостей особистості, які забезпечують високий рівень самоорганізації професійної діяльності.

Тема 1.2. Структура педагогічної майстерності. Сутність та специфіка професійного самовдосконалення вчителя. Елементи артистизму в педагогічній майстерності вчителя

Структура педагогічної майстерності: гуманістична спрямованість особистості педагога; професійна компетентність; педагогічні здібності; педагогічна техніка. Педагогічний артистизм як професійна й особистісна характеристика вчителя. Елементи артистизму в педагогічній майстерності вчителя. Роль артистизму в процесі педагогічного спілкування та його функції: мотиваційна, мобілізаційна, атрактивна, фасилітаторська, стимуляційна,

синтетична. Шляхи підвищення професійного рівня учителя фізичної культури, відповідно запитам сучасного життя.

Тема 1.3. Педагогічна ситуація та педагогічна задача

Педагогічна ситуація. Педагогічна задача. Оперативні, тактичні та стратегічні задачі. Основні етапи розв'язання педагогічних задач.

Тема 1.4. Поняття про педагогічну техніку. Структура педагогічної техніки.

Поняття про педагогічну техніку, її значення в діяльності вчителя. Педагогічна техніка як комплекс умінь вчителя: керувати власним внутрішнім станом та поведінкою; впливати на колектив та особистість в процесі спілкування. Внутрішня і зовнішня техніка вчителя. А. Макаренко про значення педагогічної техніки в професійній діяльності вчителя (вихователя). Типові помилки педагогічної техніки учителів-початківців. Шляхи формування педагогічної техніки.

Тема 1.5. Зовнішній вигляд й імідж учителя. Невербальна педагогічна комунікація

Поняття іміджу, дрес-коду. Допустимі норми у одязі вчителя. Діловий стиль в зовнішньому вигляді (макіяж, аксесуари, зачіски, що сприяють підтриманню іміджу учителя). Невербальні засоби: хода, постава, пластика тіла, міміка, жести, зовнішній вигляд, контакт очей, розміщення в міжособистісному просторі (проксеміка). Характеристика невербальних засобів педагогічної техніки, їх функціональне значення та особливості. Міміка вчителя, її елементи, засоби виразності та умови продуктивного використання. Пантомімічна культура вчителя. Особливості та умови ефективності педагогічних жестів, пози, ходи вчителя.

Тема 1.6. Майстерність вчителя в управлінні собою. Техніка релаксації та самонавіювання

Значення емоційного стану вчителя в процесі керівництва навчально-виховною роботою. Основні способи саморегуляції власного самопочуття: виховання доброзичливості та оптимізму, самоконтроль у поведінці, розрядка у діяльності. Розвиток умінь психофізичної саморегуляції, налаштування на

наступну діяльність. Техніки релаксації та самонавіювання. Засоби керування психічним станом: аутогенне тренування, музикотерапія, працетерапія, бібліотекотерапія, гумор, імітаційна гра. Діагностування рівня емоційної стабільності і здатності до керування психологічним самопочуттям.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Культура мовлення та соціально-перцептивна техніка педагога

Тема 2.1. Мовлення вчителя як засіб педагогічного спілкування

Вимоги до мовлення вчителя. Мовлення і комунікативна поведінка педагога. Функції мовлення вчителя у взаємодії з учнями. Умови ефективності професійного мовлення вчителя. Шляхи вдосконалення мовлення майбутнього вчителя.

Тема 2.2. Дихання й голос учителя як елементи педагогічної техніки

Поняття фонаційного дихання. Типи дихання. Механізм діафрагмально-реберного дихання. Голос, його властивості. Система вправ на розвиток фонаційного дихання. Дикція та її значення в педагогічній діяльності. Основні недоліки в дикції педагога та шляхи їх усунення.

Тема 2.3. Оволодіння технологією й технікою мовлення майбутнім учителем

Складові культури мовлення, техніка мовлення (технічна сторона, логічна та емоційно-образна виразність). Темп, темпоритм. Вправи на оволодіння технікою та технологією мовлення. Педагогічні засади практичної роботи над текстом. Вимоги щодо захисту голосу й профілактики професійних голосових захворювань. Гігієна голосу вчителя.

Тема 2.4. Основні комунікативні ознаки культури мовлення. Майстерність публічного виступу

Класифікація комунікативних ознак культури мовлення. Правильність, змістовність, чистота мовлення. Логічність і послідовність мовлення.

Виразність, образність, точність, доречність мовлення. Шляхи досягнення високої культури мовлення. Структура та алгоритм підготовки до публічного виступу

Тема 2.5. Увага та спостережливість учителя. Технологія управління педагогічною увагою педагога

Професійно-педагогічні особливості уваги вчителя. Спостережливість, її значення в діяльності педагога. Взаємозв'язок уваги та інших психічних процесів. Процес становлення педагогічної спостережливості. Використання особистих властивостей уваги у професійному педагогічному спілкуванні, в налагоджуванні демократичних, гуманістичних взаємовідносин з учнями. Тренування уваги та спостережливості. Формування умінь розподілу уваги в процесі роботи, підтримування уваги учнів на уроці, аналізу емоційного стану учнів за зовнішніми ознаками.

Тема 2.6. Уява та фантазія вчителя. Технологія управління педагогічною уявою педагога

Розвиток соціально-перцептивних здібностей учителя. Уява, її сутність. Значення уяви в педагогічній діяльності. Роль уяви при підготовці вчителя до занять в процесі навчання, в організації форм виховної роботи. Репродуктивна та творча уява в процесі роботи з дітьми. Розвиток уяви і фантазії майбутнього педагога. Вправи та засоби розвитку уяви та спостережливості.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

Педагогічне спілкування та його особливості

Тема 3.1. Сутність та види професійно-педагогічного спілкування

Поняття педагогічного спілкування, його особливості, функції, види. Професійне та непрофесійне педагогічне спілкування. Характер, функції педагогічного спілкування. Типи педагогічного спілкування. Педагогіка партнерства – триєдність у спілкуванні: учень, вчитель, батьки; характер їх відносин і зв'язків. Бар'єри, що перешкоджають педагогічній взаємодії, шляхи їх усунення.

Тема 3.2. Стили та структура педагогічного спілкування

Структура педагогічного спілкування. Етапи педагогічного спілкування. Стили педагогічного спілкування. Діалогічне педагогічне спілкування, його критерії. Контакт у педагогічному діалозі.

Тема 3.3. Педагогічний такт. Комунікативність учителя

Педагогічний такт як особливе уміння раціональної побудови стосунків педагога з учнями, їх батьками, колегами. Такт і тактика. Педагогічний такт на уроці, в позакласній роботі. Умови оволодіння педагогічним тактом. Морально-психологічні якості особистості вчителя як передумова педагогічного такту.

Тема 3.4. Конфлікт у педагогічній взаємодії

Поняття конфлікту, життєвий цикл конфлікту. Сутність педагогічного конфлікту, причини виникнення. Конфлікт і конфліктна ситуація. Класифікація конфліктів. Форми проявів педагогічних конфліктів. Конфлікти конструктивні та деструктивні.

Тема 3.5. Майстерність учителя у розв'язанні педагогічних конфліктів

Шляхи розв'язання конфліктних ситуацій. Методи вирішення педагогічного конфлікту. Стратегії поведінки сучасного педагога в конфліктних ситуаціях. Технології вирішення конфлікту. Після конфліктний період, як часткова нормалізація відносин або цілковита нормалізація відносин. Механізми та засоби «блокування» конфлікту.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4

Педагогічний вплив як основа педагогічної взаємодії.

Тема 4.1. Педагогічна майстерність і авторитет педагога

Суть і зміст авторитету учителя. Структура авторитету. Рівні і критерії авторитету педагога. Суб'єктивні та об'єктивні фактори становлення авторитету учителя. Психолого–педагогічні принципи побудови авторитету учителя.

Тема 4.2. Принципи та прийоми педагогічного впливу. Переконавання і навіювання як засоби педагогічного впливу

Педагогічний вплив як основа педагогічної взаємодії. Принципи добору прийомів педагогічного впливу. Спонукальні, гальмівні прийоми педагогічного впливу. Педагогічна вимога. Роль невербальних вимог у педагогічному спілкуванні. Переконавання – спосіб впливу на свідомість та поведінку учня. Умови ефективності переконуючого впливу, технологія переконання. Характеристика

навмисного й ненавмисного навіювання у роботі з учнями, умови ефективності навіювання. Взаємозв'язок навіювання та самонавіювання, переконання.

Тема 4.3 Сутність та специфіка професійного самовдосконалення вчителя.

Етапи та шляхи самовдосконалення вчителя

Сутність та специфіка професійно-педагогічного самовдосконалення вчителя. Роль самовиховання у професійному формуванні особистості вчителя. Шляхи та засоби професійного самовиховання вчителя. Самоаналіз рівня розвитку професійно значущих якостей. План та програма самовиховання вчителя (студента), їх структура, реалізація. Орієнтовний зміст роботи майбутнього вчителя над удосконаленням своєї особистості.

Тема 4.4. Аналіз та вивчення передового педагогічного досвіду. Вивчення передового досвіду вчителів – шлях до педагогічної майстерності

Поняття «передовий педагогічний досвід» та його сутність і зміст. Види передового педагогічного досвіду. Критерії передового педагогічного досвіду. Виявлення, вивчення і використання передового педагогічного досвіду. Майстерність класиків української та світової педагогіки. Форми і методи вивчення передового педагогічного досвіду. Аналіз зразків узагальненого досвіду, поданого у фрагментах фільмів з досвіду педагогів-новаторів. Робота над карткою передового педагогічного досвіду вчителя-майстра.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5

Структурні складові організації педагогічної взаємодії педагога з учнями

Тема 5.1. Забезпечення ефективної взаємодії педагога з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього простору

Правові, моральні, соціальні, культурологічні аспекти інклюзивної освіти у контексті впровадження НУШ. Нормативно-правова база інклюзивної освіти у контексті НУШ. Особливості організації освітнього середовища для дітей з особливими потребами. Організація освітнього процесу в інклюзивному класі ЗЗСО. Команда психолого- педагогічного супроводу. Принципи інклюзивної

освіти. Рівність і підтримка в освітньому процесі. Види підтримки в освітньому процесі. Інклюзивне навчання з фізичної культури.

Тема 5.2. Попередження та протидія булінгу (цькуванню) в закладах освіти

Поняття булінгу (цькування), фази розвитку, форми. Причини виникнення булінгу (цькування). Учасники булінгу (цькування). З'ясування обставин випадку булінгу (цькування). Заходи з протидії булінгу (цькуванню). Профілактика булінгу (цькування) в закладах освіти.

Тема 5.3. Майстерність забезпечення зворотного зв'язку у педагогічному спілкуванні

Значення зворотного зв'язку у спілкуванні. Використання мовних засобів у налагодженні зворотного зв'язку. Особливості візуального сканування. Інструменти зворотного зв'язку. Поняття про активне слухання: прийоми та правила активного слухання. Шляхи забезпечення зворотного зв'язку у взаємодії вчителя та учнів.

Тема 5.4. Педагогічна майстерність учителя на уроці та в позаурочний час

Педагогічна майстерність учителя на уроці. Педагогічна майстерність вчителя в позаурочний час. Конкурс педагогічної майстерності.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ				
Назва розділу, модуля і теми програми. Тема заняття та її короткий зміст	Кількість годин			
	Всього	Год.		
		аудиторних лекції	сем./ практ.	СРС
II семестр Змістовий модуль 1 Майстерність у педагогічній професії				
Педагогічна майстерність як основа ефективності праці вчителя	3	2		1
Структура педагогічної майстерності. Сутність та специфіка професійного самовдосконалення вчителя. Елементи артистизму в педагогічній майстерності вчителя	4	2		2
Педагогічна ситуація та педагогічна задача.	3		2	1

Поняття про педагогічну техніку. Структура педагогічної техніки	3	2		1
Зовнішній вигляд й імідж учителя. Невербальна педагогічна комунікація	4		2	2
Майстерність вчителя в управлінні собою. Техніка релаксації та самонавіювання	4		2	2
Змістовий модуль 2				
Культура мовлення та соціально-перцептивна техніка				
Мовлення вчителя як засіб педагогічного спілкування	3	2		1
Дихання й голос учителя як елементи педагогічної техніки	4		2	2
Оволодіння технологією й технікою мовлення майбутнім учителем	4		2	2
Основні комунікативні ознаки культури мовлення. Майстерність публічного виступу	3		2	1
Увага та спостережливість учителя. Технологія управління педагогічною увагою педагога	4		2	2
Уява та фантазія вчителя. Технологія управління педагогічною уявою педагога	4		2	2
Змістовий модуль 3				
Майстерність педагогічного спілкування				
Сутність та види професійно-педагогічного спілкування	3	2		1
Стилі та структура педагогічного спілкування педагогічний такт	4		2	2
Педагогічний такт. Комунікативність учителя	3		2	1
Конфлікт у педагогічній взаємодії	3	2		1
Майстерність учителя у розв'язанні педагогічних конфліктів	4		2	2
Всього:	60	12	22	26

III семестр

Змістовий модуль 4
Педагогічний вплив як основа педагогічної взаємодії

Педагогічна майстерність і авторитет педагога	4		2	2
Принципи та прийоми педагогічного впливу. Переконавання та навіювання як способи педагогічного впливу.	3	2		1
Сутність та специфіка професійного самовдосконалення вчителя. Етапи та шляхи самовдосконалення вчителя.	4	2		2
Аналіз та вивчення передового педагогічного досвіду. Впровадження передового педагогічного досвіду – шлях до педагогічної майстерності.	3	2		1

Змістовий модуль 5

Структурні складові організації педагогічної взаємодії педагога з учнями

Забезпечення ефективної взаємодії педагога з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього простору	4		2	2
Попередження та протидія булінгу (цькуванню) в закладах освіти	4	2		2
Майстерність забезпечення зворотного зв'язку у педагогічному спілкуванні	4		2	2
Педагогічна майстерність вчителя на уроках та в позаурочний час (конкурс педмайстерності)	4		2	2
Всього за модуль 2:	30	8	8	14

5. ТЕМИ СЕМІНАРСКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1		
1.	Педагогічна ситуація та педагогічна задача	2
2.	Основні комунікативні ознаки культури мовлення. Майстерність публічного виступу	2
3.	Увага та спостережливість учителя	2
4.	Уява та фантазія вчителя	2
5.	Стили та структура педагогічного спілкування	2
6.	Педагогічний такт. Комунікативність учителя	2
7.	Майстерність учителя у розв'язанні педагогічних конфліктів	2

8.	Педагогічна майстерність і авторитет педагога	2
9.	Забезпечення ефективної взаємодії педагога з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього простору	2
10.	Майстерність забезпечення зворотного зв'язку у педагогічному спілкуванні	2
Всього:		20

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Зовнішній вигляд й імідж учителя. Невербальна педагогічна комунікація	2
2.	Майстерність вчителя в управлінні собою. Техніка релаксації та самонавіювання	2
3.	Дихання й голос учителя як елементи педагогічної техніки	2
4.	Оволодіння технологією й технікою мовлення майбутнім учителем	2
5.	Педагогічна майстерність вчителя на уроках та в позаурочний час.	2
Всього:		10

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

(Навчальним планом не передбачені).

8. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль I		
1.	Педагогічна майстерність як основа ефективності праці вчителя	1
2.	Структура педагогічної майстерності. Сутність та специфіка професійного самовдосконалення вчителя. Елементи артистизму в педагогічній майстерності вчителя	2
3.	Педагогічна ситуація та педагогічна задача.	1
4.	Поняття про педагогічну техніку. Структура педагогічної техніки.	1
5.	Зовнішній вигляд й імідж учителя. Невербальна педагогічна комунікація	2
6.	Майстерність вчителя в управлінні собою. Техніка релаксації та самонавіювання	2

7.	Мовлення вчителя як засіб педагогічного спілкування	1
8.	Дихання й голос учителя як елементи педагогічної техніки	2
9.	Оволодіння технологією й технікою мовлення майбутнім учителем	2
10.	Основні комунікативні ознаки культури мовлення. Майстерність публічного виступу	1
11.	Увага та спостережливість учителя	2
12.	Уява та фантазія вчителя.	2
13.	Сутність та види професійно-педагогічного спілкування	1
14.	Стили та структура педагогічного спілкування.	2
15.	Педагогічний такт. Комунікативність учителя.	1
16.	Конфлікт у педагогічній взаємодії.	1
17.	Майстерність учителя у розв'язанні педагогічних конфліктів.	2
Модуль II		
1.	Педагогічна майстерність і авторитет педагога	2
2.	Принципи та прийоми педагогічного впливу. Переконування та навіювання як способи педагогічного впливу	1
3.	Сутність та специфіка професійного самовдосконалення вчителя. Етапи та шляхи самовдосконалення вчителя.	2
4.	Аналіз та вивчення передового педагогічного досвіду. Впровадження передового педагогічного досвіду – шлях до педагогічної майстерності	1
5.	Забезпечення ефективної взаємодії педагога з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього простору	2
6.	Попередження та протидія булінгу (цькуванню) в закладах освіти	2
7.	Майстерність забезпечення зворотного зв'язку у педагогічному спілкуванні	2
8.	Педагогічна майстерність вчителя на уроках та в позаурочний час.	2
Всього:		40

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАУКОВО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ

(Навчальним планом не передбачені)

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1) За джерелом інформації:

- словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція, інтерактивна, відео-лекція та ін.) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), пояснення, розповідь, бесіда, диспут;
- наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- практичні: вправи, педагогічні ситуації та задачі.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації:

індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, частково-пошукові, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю:

під керівництвом викладача; самостійна робота студентів (з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань, творчих проектів, підготовка рефератів тощо).

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: дискусії; інтерактивні методи та прийоми; навчання, створення ситуацій успіху, пізнавальної новизни та зацікавленості та ін.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи і форми поточного контролю:

Індивідуальне та фронтальне опитування, мікрровиступи, педагогічні п'ятихвилинки, тестування, розв'язування педагогічних задач, бесіда, реферування, моделювання педагогічних ситуацій, фрагментів уроку, виконання вправ на вироблення тих чи інших якостей особистості, мікрвикладання, ігри, аналіз фрагментів бесід, ситуацій.

Залік забезпечує підсумковий контроль і перевірку набутих знань, практичних умінь, навичок з дисципліни.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ

Модуль 1

Поточний контроль та самостійна робота																			Сума	
Змістовий модуль 1						МКР	Змістовий модуль 2						МКР	Змістовий модуль 3						МКР
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6		Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12		Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	Т 17		
4	5	5	5	5	5	6	4	5	5	5	5	5	6	4	5	5	5	5	6	100

Модуль 2

Поточний контроль та самостійна робота										Підсумковий контроль (залік)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль № 4					Змістовий модуль № 5						
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	МКР	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	МКР	20	100
7	7	7	7		7	7	7	7			
				12					12		

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

робоча навчальна програма;

конспекти лекцій;

методичні матеріали, рекомендації до навчальних занять

методичні матеріали до самостійної роботи студентів,

методичні матеріали до організації контролю навчальної діяльності студентів (тести, контрольні питання, завдання і т. под.);

питання до заліку.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Педагогічна майстерність : Підручник // За ред. І.А. Зязюна. Київ : Вища школа. 2008. 349 с.
2. Педагогічна майстерність : Хрестоматія : Навч. посібник / Упорядник І.А. Зязюн та інші. Київ, 2008. 606 с.
3. Ковальчук В. Педагогічна майстерність: Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів /авт.-упоряд.В.М. Ковальчук. Івано-Франківськ. Вид. Прикарпат. нац. ун-ту ім.В.Стефаника, 2016 р. 45с.
4. Основи педагогічної майстерності. Опорні конспекти лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 014 «Середня освіта (фізична культура)», освітній ступінь «бакалавр» : навчальний посібник / укладач Хома Т.В. Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2021. 112 с.
5. Теслюк В.М. Основи педагогічної майстерності викладача вищої школи. Київ: Видавництво «Ліра», 2021. 304 с

Допоміжна

1. Баранова Н.П Тренінги для вчителів з педагогічної майстерності. Харків: Вид. група « Основа», 2011. 159 с.
2. Гін А.О. Прийоми педагогічної техніки : Свобода вибору. Діяльність. Зворотний зв'язок. Ідеальність : посібник для вчителя / А.О. Гін. – 13-е видання. Харків : Вид. група «Основа», 2015.112 с.

3. Грані творчості : кн. для вчителя / ред. М. Д. Ярмаченко. Київ : Вища. шк., 2015. 205 с.
4. Зайченко І.В., Теслиук В.М., Каленський А.А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи. Підручник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. 483 с.
5. Зливков В.Л., Лукомська С.О. Психологія спілкування педагога: інтегративний підхід [навчальний посібник; 2 видання: розширене та доповнене]. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2018. 353 с.
6. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: Навчальний посібник. Харків: Вид-во НФаУ, 2009. 140 с.
7. Колупаєва А. А. Інклюзивне навчання: вибір батьків. Харків: Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 56 с. (Інклюзивне навчання).
8. Марченко О.Г. Основи педагогічної майстерності. Харків.: Вид. група «Основа», 2009. 112 с.
9. Матвеева Н.О. Педагогічна майстерність: навчально-методичний супровід самостійної роботи студентів. Івано-Франківськ, 2015. 327 с.
10. Основи педагогічної майстерності: практикум / Холковська І.Л., Волошина О.В., Губіна С.І. Вінця: «Твори», 2019. 240 с.
13. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник / За ред. проф. І.В. Зайченка. Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. 484 с.
14. Помиткін Е, Становських З. Психолого-методичний супровід професійної діяльності педагога Нової Української Школи: практичний посібник [за ред. Олени Ігнатович]. Київ: ШКОЛА імені Івана Зязюна НАПН України. 2022. 196 с.
15. Риторика: навч. посібн. (упор. Т.К. Ісаєнко, А.В. Лисенко). Полтава: ПолтНТУ, 2019. 247с.
16. Рибалка В.В. Психологія розвитку особистісної готовності педагогів до професійної діяльності: методичні рекомендації. Київ: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, 2023. 160 с.
17. Павлик Н.В. Гармонізація психологічного здоров'я педагога Нової української школи : Монографія. – Київ : ФОП Паливода А.В., 2022. 170 с.

18. Педагогічна майстерність: розвиток професійно-педагогічної адаптивності та соціальної рефлексії майбутнього вчителя: навчальний посібник / О. М. Топузов, О. В. Малихін, Т. Л. Опалюк. Київ: Педагогічна думка, 2018. 292 с.
19. Педагогічна творчість і майстерність: Хрестоматія : Навч. посіб. / Уклад. Н.В.Гузій; Ін-т змісту і методів навч. Київ, 2012. 168 с.
20. Педагогічна майстерність: комплекс навчально-методичного забезпечення магістрів всіх спеціальностей денної форми навчання. Укл.: Волянчук Н.Ю., Москаленко О.В. Київ : НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», 2016. 65 с.
21. Сорочан, Т. М. Феномен педагогічної майстерності як методологія трансформації професіоналізму педагогів нової української школи. *Педагогіка і психологія. Вісник Академії педагогічних наук*, 2019.№ 1, С.9-11
22. Теличко Н. В. Теорія і методика формування основ педагогічної майстерності майбутнього учителя початкових класів. Київ : Кондор, 2014. 521 с.
24. Теслюк В.М. Основи педагогічної майстерності: підручник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2015. – 340 с.
25. Тимошко Г.М., Гладуш В.А. Т 41 Розвиток комунікативної компетентності педагогів в умовах інклюзивного освітнього середовища : монографія. Ніжин: Видавець Лисенко М.М., 2023. 192 с.
26. Філатова Л. С. Педагогічна майстерність : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти педагогічних університетів за спеціальностями 013 Початкова освіта; 016 Спеціальна освіта. Харків : ХНПУ, 2021. 90 с.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Секрети педагогічної майстерності. Уроки для вчителя / Вердіна С.В., Панченко А.Г // <http://reftrend.ru/662745.html>
2. І.А. Зязюн Педагогічна майстерність .doc // <http://www.studfiles.ru/preview/>
3. <http://osvita.ua/publishing/urok/>
4. <http://studopedia.com.ua/>
5. www.inter-pedagogika.ru/index.php
6. www.tspu.edu.ua/subjects/88/13/lect1_4.html

